

Biblioteca ASTRA,
Corpul B

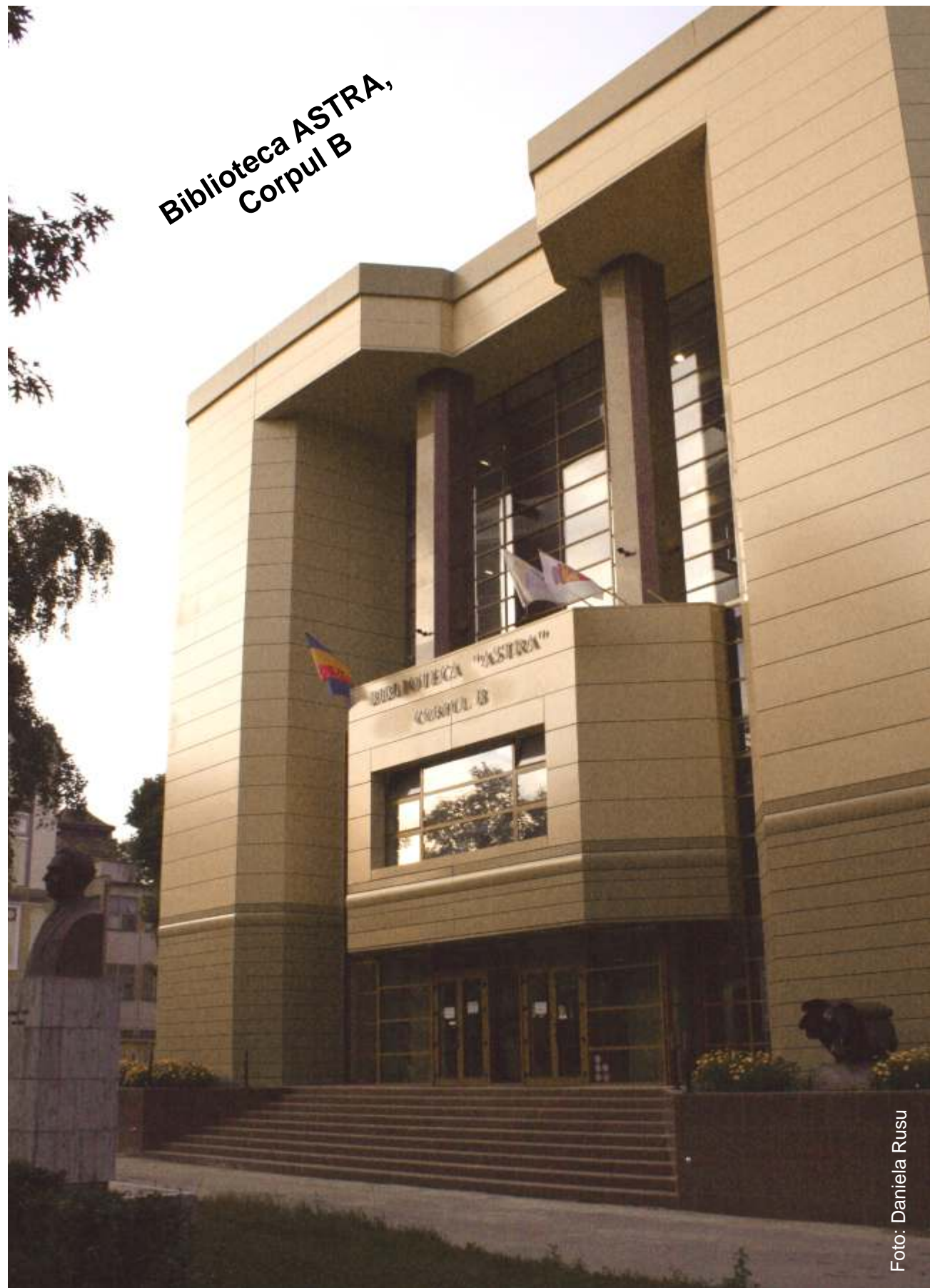

Foto: Daniela Rusu

Conferințele ASTREI
- restituiri -

Nr. 32/2010

VASILE LADISLAU POP

“Luptele politice nu numai că
ne-au răpit timpul, dar au înstrăinat
frații de către frați”

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ ASTRA SIBIU

Conferințe restituite

VASILE LADISLAU POP: *“Luptele politice nu numai că
ne-au răpit timpul, dar au înstrăinat frați de către frați”*

Coordonatorul colecției: Onuc **Nemeș-Vintilă**
Grafică copertă: Daniela **Rusu**
Editor: Ioana **Butnaru**
Tehnoredactare: Delia **Brătuianu**
Lucrare realizată la tipografia Bibliotecii ASTRA
Tiraj: 15 exemplare

*Versiunea în format electronic a conferinței se află la Biblioteca ASTRA,
Compartimentul Colecții Speciale*

**CONSILIUL JUDEȚEAN SIBIU
BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ ASTRA SIBIU**

Str. G. Barițiu, nr. 5-7, cod 550178
Sibiu, ROMÂNIA
Tel.: +40 269 210551, +40 369 561731, fax: +40 269 215775
Web: <http://www.bjastrasibiu.ro>, e-mail: bjastrasibiu@yahoo.com

ISSN: 1843 - 4754

Din această serie au apărut conferințele:

Octavian Paler	<i>Autoportret într-o oglindă spartă</i> (nr. 1)
Constantin Noica	<i>Eminescu – omul deplin al culturii românești</i> (nr. 2)
Horia Bernea	<i>Evocat de: Andrei Pleșu, Sabin Adrian Luca, Ion Onuc Nemeș</i> (nr. 3)
Rodica Braga	<i>Anul 2000. Simple exerciții de sinceritate</i> (nr. 4)
Mircea Braga	<i>Întoarcerea ex- librisului</i> (nr. 5)
Ion Agârbiceanu	<i>Către un nou ideal – 1931-</i> (nr. 6)
Ion Agârbiceanu	<i>Necesitatea din care a răsărit <<ASTRA>></i> (nr. 7)
Inaugurarea Bibliotecii ASTRA, Corpul B, 1 ianuarie 2007	(nr. 8)
Pr. acad. Mircea Păcurariu	<i>– Mitropolitul Andrei Șaguna – 200 de ani de la naștere</i> (nr. 9)
Ioan Lupaș	<i>Viața și activitatea lui Gheorghe Barițiu</i> (nr. 10)
Victor V. Grecu	<i>Dreptul limbii</i> (nr. 11)
Antonie Plămădeală	<i>A plecat și Constantin Noica</i> (nr. 12)
Giovanni Ruggeri	<i>Muzeul de Icoane pe Sticlă din Sibiel</i> (nr. 13)
Dorli Blaga	<i>În ciuda vremurilor de atunci, viața lui Blaga la Sibiu a fost frumoasă și luminoasă</i> (nr. 14)
Octavian Goga	<i>La groapa lui Șaguna</i> (nr. 15)
George Banu	<i>Actorul european</i> (nr. 16)
Rita Amedick	<i>Podoabe pentru o sfântă a săracilor</i> (nr. 17)
Basarab Nicolescu	<i>Întrebări esențiale despre univers</i> (nr. 18)
Vasile Goldiș	<i>La mutarea bustului lui G. Barițiu în fața Muzeului Asociațiunii</i> (nr. 19)
Eugen Simion	<i>Constantin Noica – arhitectura ființei</i> (nr. 20)
Jan Urban Jarnik	<i>Un prieten sincer al poporului nostru</i> (nr. 21)
Al. Dima	<i>George Coșbuc în Sibiu</i> (nr. 22)

Octavian Goga	<i>Țăranul în literatura noastră poetică</i> (nr. 23)
Răzvan Codrescu	<i>Doctorul Nicolae C. Paulescu sau Știința lui Scio</i>
	<i>Deum esse</i> (nr. 24)
Victor V. Grecu	<i>Identitate. Unitate. Integrare – în spectrul</i>
	<i>globalizării</i> (nr. 25)
Remus Rizescu	<i>Compozitorul slovac Jan Levoslav Bella și Sibiul</i>
	(nr. 26)
Teodor Ardelean	<i>Limba înainte de toate și în toate</i> (nr. 27)
Andrei Șaguna	<i>Românii s-au zbatut mai mult pentru limbă decât</i>
	<i>pentru viață</i> (nr. 28)
Andrei Bârseanu	<i>Asociațiunea nu va face literatură și știință, ci</i>
	<i>numai va sprijini literatura și știința</i> (nr. 29)
Iuliu Moldovan	<i>Problema Munților Apuseni</i> (nr. 30)
Ion Duma	<i>Eminescu și românii din Ungaria</i> (nr. 31)
Vasile Ladislau Pop	<i>“Luptele politice nu numai că ne-au răpit timpul,</i>
	<i>dar au înstrăinat frați de către frați”</i> (nr. 32)

Vasile Ladislau Pop

*«Luptele politice nu numai că ne-au răpit timpul, dar au
înstrăinat frați de către frați»**

**Actele adunării generale ținute în Siomcut`a mare la
10. și 11. Augustu a. 1869.**

Cuventulu escel. Sale domnului presedente Lad. B. Popu.

Stralucita adunare generale! Préonorati domni și frați!

Déca va privi cineva la acést`a adunare stralucita; déca va cauta spre acést`a cununa frumoása de întieligintia romana; déca va vedea sal`a acést`a marétia plina de barbati cu sciintie, de barbati culti, atatu din statulu preotiescu, catu și din celu civilu – nu póte se nu`lu cuprinda mirarea, - ba ei va veni se nu crédia, că natiunea aceea, din alu carei sinu au esitu intr`unu tempu acesti barbati! - că natiunea aceea, ai carei fii manifestédia atat`a zelu intru spriginirea scopului asociatiunei nóstre, - care e luminaarea poporului – că, dîcu, acea natiune a potutu se jaca atatia secolu in intunerecu, că a potutu se géma atatea vécuri in suferintie!

Si totusi durere!e asia domniloru și fratiloru! Este unu adeveru prea tristu, că natiunea romana aruncata in aceste parti resaritene ale Europei a

* Transilvania, Sibiu, 1869, an II, nr.17, p.193 – 194
Titlul aparține editorului
Textul repetă ortografia vremii

jacutu secolii mai multi in intunerecu si nesciintia si in aceste a traitu numai dfile de suferintie!

Nu voiu se turburu simtiemintele de bucuria, ce le vediu intiparite in fati`a tuturoru adunati aici la acést`a serbatóre natiunale, prin reminiscentiele tristului nostru trecut.

Fie-mi inse iertatu a pausá puçinelu langa acestu tristu trecut si a intrebá: óre ce a potutu fi caus`a, cà natiunea romana secolii indelungati a traitu dfile de suferintie? Ce a fostu caus`a, cà natiunea nóstra a fostu nesocotita de nimene, a fostu batjocoritu chiaru si prin lege?

Dóru lasítatea, séu trandavi`a, ori dóra lips`a virtutiloru barbatesci? Ba nu – neci decatu nu fratiloru! Numai mosii si stramosii locuitoriloru acestui districtu inca au datu destule probe , cà romanii nu au fostu lasi, neci au fostu trandavi! Ei cu fratii loru de unu sange s`au luptatu totudeauna cu bravura in contra inamiciloru patriei!

Ce dara a potutu fi caus`a? singuru si singuru numai lips`a luminei, singuru numai nesciinti`a, in care a fostu cufundata natiunea romana prin injuri`a timpuriloru!

Si cumu ar fi si fostu cu putintia se se lumineze natiunea romana?

Sciti bine domniloru, cà la fiii tieraniloru nu li erá iertatu se invetie la scóla! Sciti bine fratiloru, cà chiaru si fiii preotiloru romanesci se rapeau dela scóla, déca nu erau nobili! Ce minune póte fi dara, déca intre asemenea impregiurari natiunea romana nu s`a potutu luminá, ci a jacutu in intunerecu si din caus`a acést`a a trebuitu se géma in suferintie?!

Dovéd`a cea mai buna si mai invederata, cà nu lenea, neci lips`a insusiriloru nobile a fostu caus`a starei deplorabile a natiunei nóstre, este, cà decandu ni s`au mai largitu catusiele – impuse atatu corpului catu si spiritului nostru – intr`unu restimpu scurtu numai de 20-30 de ani, natiunea acea

poreclita si batjocurita a facutu pasi gigantici in cultura, a facutu progresu cá neci un`a alta natiune in asemenea impregiurari.

Déca in secolii trecuti nu aveamu pe nimene, care se se ingrigésca de mediulócele pentru inaintarea culturei poporului nostru; déca in acele tempuri triste afara de episcopi si preoti nu erá nimene, care se`si redice glasulu pentru usiorarea suferintelor poporului nostru, - astadi domniloru, scimu si vedemu, cá unu numeru frumosu de intieliginti – ba potu se dîcu, mai tóta intieliginti`a romana lucra atatu cu midiulócele spirituale, catu si materiale pentru inaintarea culturei poporului nostru!

Astadi fratiloru!s`a asociatu poterea intelectuale cu puterea materiale a natiunei nóstre pentru a respandí lumina la poporu, - care se`i fia, precumu ii va si fi totudeodata midiulocu spre a`i usiorá suferintiele, si a`lu redicá la o stare mai buna, mai fericita.

Anulu adeca 1848 a ruptu catusiele de pre corpurile nóstre, dara spiritele remanendu totu incatusiate, numai dupa catastrof`a dela Solferino au luat si spiritele nóstre unu sboru mai liberu, si numai dupace a seceratu victoria, dupace a invinsu principiulu natiunalitatei, li-a succesu la mai multi barbati luminati ai nostri – condusi de amorulu catra natiunea loru, impinsi de zelulu de a inaintá cultur`a poporului, - patrungi de convingerea, cá ce nu póte unulu séu puçini, aceea potu multi, - li-a succesu, dîcu, a infiintiá asociatiunea transilvana romana, care astadi `si tiene a 9 adunare generale!

Ací ar fi loculu domniloru, si dóra si oblegatiunea mea, a ve pune inaintea ochiloru progresulu, ce l`a facutu asociatiunea acést`a dela infiintiarea ei pana acuma, precumu si rezultatele, cari s`au ajunsu prin ea; inse fiinducá, cá se fia esactu, ar trebui se ve rapescu prea multu tempu cu daun`a altoru obiecte mai momentóse, ce voru veni sub pertractare, si pentrucá despre aceste rezultate `si póte castigá convingere deplina ori si cine din acetele asociatiunei,

- me voiui rețineea dela enumerarea celor ce s`au facutu, observandu numai atat`a, că déca nu s`a facutu mai multu, déca nu s`a facutu, catu amu fi doritu se se faca, caus`a au fostu singuru numai luptele politice, luptele neinterupte, cari le-au intreprinsu cei mai activi barbati ai nostri pentru eluptarea unei stari mai bune politice pentru natiunea nóstra! Luptele politice nu numai că ne-au rapitu tempulu, dara au instrainatu si frati de catra frati si mutu`a conlucrare s`a impedecatu! - Luptele politice dara, éra nu nepasarea ne a impedecatu in anii din urma in propasire mai rapede!

Numai zelulu si simpathi`a publicului nostru se nu lipsésca, si vomu suplini ce amu neglesu. Cumucà zelulu si simpathi`a nu lipsesce, `mi ieau voia a ve revocà numai in memoria rivalitatea cea nobile, ce s`a manifestatu acuma e anulu la adunarea gen.tienuta in Gherla, cu ocasiunea defigerei locului pentru tienerea adunarei gen.pesente. Zelulu fratiloru nostri din partile Maramurasiului, Satumare, Ugocea si Chioaru a invinsu si invingerei acesteia avemu de a multiami fratiloru!cà astadi ne vedemu adunati la una serbatóre asia frumósá natiunale pe acelu pamentu, care in tempulu suferintieloru nóstre ne a ajutatu cu barbati nobili, invetiati, cari treceau cá preoti in partile Ardélului; ne aflamu in midiuloculu acelor frati de unu sange, ai caroru mosi si stramosi au ingrasiatu pamentulu acestei tieri cu sangele loru, de si durere!nu intr`alu nostru, ci in interesulu si prosperarea altora!

Aici pe acestu locu mi-ieau voia a me adresa catra toti aceia, cari sunt de pe aici, prin urmare sunt cá acasa, si a`i salutá cu salutare fratiésca din inima sincera cu unu: « bine v`amu gasitu fratiloru! » Éra pe intréga stralucit`a adunare am onóre a o salutá fratiesce cu unu: bine ati venitu! Bine ati venitu domniloru, spre a ne consultá despre midiulócele, prin cari se inaintamu scopulu asociatiunei nóstre, inaintarea literaturii romane si cultur`a poporului

VASILE LADISLAU POP7

romane! Bine ati venitii fratiloru!la a nou`a adunare generale a acestei asociatiuni!

Prin acést`a amu onóre a dechiará adunarea generale din anulu 1869 de deschisa.

Siomcut`a, 10. Augustu 1869.